

KLINISKE GRUPPEMUSIKTERAPIFÆRDIGHEDER 2 (KGMF 2)
(Clinical Group Music Therapy Skills 2)
10 ECTS

SEMESTER: 6. semester

STUDIEORDNING FOR BACHELORUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2020

[Studieordning for bacheloruddannelsen i Musikterapi, 2020 \(aau.dk\)](#)

§18: UDDANNELSESOVERSIGT

KLINISKE GRUPPEMUSIKTERAPIFÆRDIGHEDER (KGMF)

[Kliniske gruppemusikterapifærdigheder 2 \(2023/2024\) \(aau.dk\)](#)

UNDERVISER: Niels Hannibal

VEJLEDENDE OMFANG

Introduktion á 2 timer

Lektioner med øve-session á 3 time gange antal studerende på holdet

Vejledning á 1 time pr. studenter-terapeut.

1-2 timers eksamensforberedelse afhængig af holdstørrelse

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Som det fremgår af studieordningen, skal modulet give den studerende et bredt kendskab til klinisk anvendelse af musikterapi med grupper. Undervisningen er opbygget, så det giver den studerende erfaring med at tilrettelægge, gennemføre og analysere terapiesessioner. Den studerende varetager således på skift rollen som terapeut, klient og observatør, ligesom sessionerne bliver optaget på video. I løbet af modulet udforskes et bredt udsnit af kliniske målgrupper; klienter med somatiske problematikker, klienter med betydelige funktionsnedsættelser og klienter med psykiatriske problemstillinger. Den studerende udarbejder forslag til musikterapeutiske metoder og teknikker anvendt i sessionen og få supervision på dette i forberedelsen. Den studerende arbejder som terapeuter individuelt med en gruppe af 3 klienter rollespillet af studerende.

UNDERVISNINGENS FORM

Hver studerende planlægger og gennemfører efter tur en session, og der arbejdes med nedenstående klientgrupper. Som en del af planlægningen fremsender den studerende oplæg om klientgruppen til vejleder og studerende senest en uge før selve sessionen. Den studerende vælger sammen med underviserne, hvilke klientgrupper de henholdsvis skal arbejde med. I løbet af modulet – inklusiv eksamen – skal den studerende arbejde med en verbal og nonverbal gruppe samt med børn/unge og voksne. Den gruppe, som den studerende forbereder til eksamen, skal være forskellig fra de grupper, de har arbejdet med i undervisningen både på 5. og 6.semester.

Klientgrupperne kan omfatte mennesker med:

- Somatiske problemstillinger
  - Kræftsygdomme (rehabilitering)
  - KOL (lungesygdomme)
  - Stærk synsnedsættelse / blindhed
  - Kronisk smerte
- Demenssygdom, herunder Alzheimers
- Betydelig og varig funktionsnedsættelse (børn og voksne), herunder:
  - Svær psykisk funktionsnedsættelse (børn)
  - Moderate indlæringsvanskeligheder (børn)Mild til svær grad af autisme (børn og voksne)
- Psykiatriske problemstillinger, herunder:
  - skizofreni
  - angstneurose
  - depression (voksne/unge)
  - bipolær mani/depression
  - Spiseforstyrrelser (unge)

- Psykosociale problemstillinger
  - Udsatte familier
  - Flygtninge
  - Stressramte
  - Socialt udsatte
  - Inklusionsgruppe i folkeskole (ADHD)
  - Forebyggelse af udbrændthed i personalegruppe
  - Inklusionsgruppe i børnehave (Sprog/motorik stimulering)

Det er ikke givet at alle nævnte klientgrupper, nås i løbet af modulet.

Undervisningen gennemføres efter følgende protokol:

Forberedelse

- Studenterterapeuten beskriver skriftligt klientgruppen
- Studenterterapeuten beskriver udfordringer, styrker og behov for de individuelle klienter i gruppen
- Studenterterapeuten planlægger og beskriver sessionens form og indhold inkl. instruktioner og forholdemåde
- Studenterterapeuten sender det skriftlige materiale til underviser 48 timer inden vejledning
- Studenterterapeuten mødes med underviser til vejledning, og der foretages evt. justeringer
- Studenterterapeuten sender beskrivelsen af klientgruppen til hele holdet i senest en uge inden sessionen

Indledende samtale i plenum inden session

- Der samtales om målgruppen i plenum

Terapisession

- Den studerende foretager en øvelsesterapisession, der varer mellem 45 og 60 minutter.

Feedbackrunde efter session

- Underviser faciliterer feedbacksessionen, der har følgende elementer:
- Studenterterapeuten giver feedback. Indleder med 5 min opsamling på session med fokus på det som skete i sessionen, set i forhold til mål og metoder
- Studenterklienterne giver feedback
- Observatørerne giver feedback
- Underviser giver feedback gennem hele processen og i forbindelse med afslutningen
- Diskussion og generel feedback

Øvelser

Hvis det er relevant ift. den enkelte session, kan der efterfølgende laves en øvelse med teknikker, som blev brugt i sessionen, eller teknikker, som kunne bruges i fremtidige sessioner. Underviseren vil referere til litteraturen fra kurset i Musikterapiteori og -forskning 1, 2 og 3

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Senest 14 dage før prøven skal den studerende aflevere en skriftlig redegørelse på max. 3 normalsider til Studiesekretæren (som sender dem til eksaminator og censor). De skal indeholde følgende:

1. En kort beskrivelse af, hvad den studerende opfatter som klienternes behov. Der angives et til to individuelle terapeutiske behov for hver klient og et til to terapeutiske behov for gruppen som helhed.

2. Information om prøvesessionens struktur. I dette afsnit beskrives hvilket musikalsk materiale og hvilken musikalsk struktur der anvendes, samt begrundelse for disse valg.
3. En kort beskrivelse af den studerendes forventninger til sessionen; om de vanskeligheder den studerende forestiller sig at møde i sessionen, og hvad den studerende håber at opnå.

Ved prøven gennemfører den studerende en session på 25 minutter med de tre givne (studerer-)klienter. Derefter forbereder den studerende sin feedback (5 minutter) hvorefter der er afsat 15 minutter til diskussion med censor og eksaminator af den gennemførte session og af den studerendes forståelse af klienternes behov, deres musikalske respons i musikterapisessionen og af den studerendes terapeutrolle. Censor og eksaminator voterer (5 minutter) og formidler derefter deres evaluering til den studerende (10 minutter).

Bedømmelseskriterier

Det forventes ved denne prøve, at den studerende sammenkæder sin teoretiske forståelse, kliniske forståelse, terapeutiske kunnen og musikalske færdigheder, og desuden reflekterer over sin fremtidige rolle som musikterapeut (egne terapeutiske ressourcer og arbejdsområder). Det forventes **ikke**, at den studerende forbereder og gennemfører en 'perfekt' terapisesession. Det primære formål er, at den studerende kan demonstrere, at vedkommende kan observere, opleve, reflektere over og rapportere, hvad der skete i sessionen – godt som dårligt.

I sessionen kan "studerer-klienter" opbyde ganske vanskelige problemer. Som i terapi generelt, kan der forekomme situationer hvor planlagte aktiviteter mm ikke forløber efter hensigten. Hvor "studererklienten" ikke kan udnytte, indgå eller på anden måde få gavn af aktiviteten. Sådanne situationer er forventelige og vil med fordel kunne indgå i studenterterapeutens refleksioner, og det vægtes at den studerende kan reflektere dynamisk over forløbet.

Den studerende evalueres efter følgende kriterier:

Forberedelse:

Skriftligt oplæg for sessionen, som identificerer klientbehov; foreslår struktur for og aktiviteter i sessionen; definerer deres forventninger til sessionen

I sessionen skal den studerende:

- demonstrere evne til at strukturere en session og give klare instruktioner (hvor de er passende)
- demonstrere evne til at gøre brug af sine musikalske færdigheder i sessionen
- demonstrere evne til at gøre brug af sin terapeutiske kunnen i sessionen
- demonstrere evne til at rumme (containe) klienternes behov i sessionen
- demonstrere empatiske evner

Ved feedback bagefter skal den studerende:

- demonstrere evne til at genkalde sig og rapportere begivenheder (musikalsk og andre) fra sessionen
- demonstrere evne til at overskue sessionen og vælge essentiel materiale ud
- demonstrere evne til at forstå og rapportere, hvad klienterne fik ud af sessionen
- demonstrere evne til at reflektere over egen rolle i sessionen og egne styrker og svagheder

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet er på i alt 10 ECTS, hvilket svarer til omkring 270 timers arbejde for den studerende. Det forventes at den studerende bruger ca. 70 timer til undervisning (inkl. klientbeskrivelser og forberedelse til rollespil), 100 timer til læsning af pensum, samt 40 timers til planlægning af egen session og 60 timer til forberedelse til eksamen (både eget oplæg og rollespil til andres eksamener).

- Den studerende forventes at forberede sig til hver undervisningsgang ved at læse udvalgt baggrundsmateriale om de klientgrupper, der behandles fra gang til gang - for at få en klar forståelse af årsager, patologi og generel funktion og tilstand. Studerende, som varetager rollen som terapeuter, planlægger og forbereder en terapisesession med vejledning. Studerende skal forberede relevant musikalsk materiale til gruppesessionerne. De studerende skal klargøre lokalet før sessionen og styre terapisesessionen.
- Den studerende forventes at deltage aktivt i undervisningen og indgå i feedbackdiskussioner mellem de studerende
- Den studerende/holdet forventes løbende at give underviseren feedback med henblik på at optimere udbyttet af undervisningen
- Den studerende forventes løbende at reflektere over egne musikalske og kliniske ressourcer og potentialer og nedskrive disse i forbindelse med porteføljearbejdet
- Det forventes at den studerende bruger sine improvisationsfærdigheder i uddannelsens andre terapirettede kurser, samt i sit selvudviklingsarbejde.
- Den studerende skal udvikle sine improvisationsfærdigheder inden for de nævnte områder med fokus på anvendelse i klinisk praksis.
- Ved modulets afslutning skal den studerende lave en skriftlig evaluering ved hjælp af de evalueringsmetoder og -redskaber, studienævnet ønsker anvendt (pt. Semesterevaluering med SurveyXact)

Studerendes færdigheder og proces:

Adskillige processer foregår i hver session:

Studerende, der er terapeuter:

Den studerende, der er i rollen som musikterapeut, udvikler musikalske, terapeutiske, kreative, gruppeledelsesfærdigheder samt færdigheder i observation. Studententerapeuten skal arbejde sammen med en klientgruppe, som udgøres af medstuderende. Studententerapeutens eventuelle udfordringer med at opbygge relationer til sine 'klienter' kan derfor blive eksponerede i gruppen, hvilket gør det vanskeligere at være terapeut i denne situation end at være klient. Den studerende får vejledning før sessionen for at kunne planlægge og forberede sig til hver gruppesession.

Studerende, der er klienter

De studerende, der skal agere klienter, indgår i klientrollen med forskellige dysfunktioner, sygdomme og handicaps, samtidig med at de prøver at udforske, hvordan sådanne klienter ville handle og agere i musikterapisesessioner. Dette er en meget vanskelig rolle og kræver en stor indlevelsesevne og tillid både til studententerapeuten, gruppen og underviseren. Det er nødvendigt at orientere sig i relevant litteratur som forberedelse til at spille klient.

Studerende, der er observatører

Observatørerne har en bestemt rolle i hver session. De skal tage omhyggelige noter vedr. de musikalske interaktioner, der foregår i sessionen, vedr. den måde hvorpå terapeuterne præsenterer og arbejder med klientgruppen på et musikalsk niveau og også et interaktivt, personligt niveau, samt vedr. den måde, som klienterne reagerer på. Alle aspekter i gruppeprocessen skal observeres, og i feedbacksessionen spiller observatørerne en vigtig rolle ved at give et objektivt overblik over, hvad der skete

LITTERATUR

- Baker, F. & Wigram, T. (Eds.) (2005). *Songwriting*. Jessica Kingsley
- Baker, F. & Uhlig, S. (2011) *Voicework in Music Therapy : Research and Practice*. Jessica Kingsley
- Baker, F. A. (2015). *Therapeutic Songwriting: Developments in Theory, Methods, and Practice*. Palgrave Macmillan
- Bonde (Red). (2014). *Musikterapi - Teori – Uddannelse – Praksis – Forskning*. Hans Reitzel Forlag
- Bruscia, K. (1991) *Case studies in Music Therapy*. Barcelona Publishers.
- Bruscia, K. (1987) *Improvisational Models of Music Therapy* Thomas Publisher.
- Clair, Alicia Ann (2008). *Therapeutic Uses of Music with Older Adults*. American Music Therapy Association.
- Cullberg, J. (1997). *Dynamisk Psykiatri*. Hans Reitzels Forlag.
- Eyre, L. (red.) (2013) *Guidelines for Music Therapy Practice in Mental Health*. Barcelona Publishers,
- Grocke, D. & Wigram, T. (2007). *Receptive Methods in Music Therapy*. Jessica Kingsley.
- Hadley, S. (2003). *Psychodynamic Music Therapy: Case Studies* Barcelona Publishers. Hadley, S. & Yancy, G. (2012). *Therapeutic uses of rap and hip hop*. Routledge.
- Haire, N. & MacDonald, R. (2019) *Humour in music therapy: A narrative literature review*, *Nordic Journal of Music Therapy*, 28:4, 273-290, DOI: 10.1080/08098131.2019.1577288
- Hanko, J. (2012) *100 learning games for special needs with music, movement, sounds and silence*. Jessica Kingsley.
- Hannibal, N., & Jacobsen, S. L. (2022). *Clinical Group Music Therapy Skills (CGMS)*. I I. N. Pedersen, C. Lindvang, & B. D. Beck (red.), *Resonant Learning in Music Therapy: A Training Model to Tune the Therapist* Jessica Kingsley Publishers
- Hintz, M. (Red.) (2013). *Guidelines for Music Therapy Practice in Developmental Health*. Barcelona Publishers.
- Jacobsen, S. L., Bonde, L. O., & Pedersen, I. N. (2019). *Comprehensive guide of Music Therapy 2nd edition*. Jessica Kingsley Publishers, London: UK.
- Jacobsen, S. L. & Thompson, G. (ed) (2016) *Music Therapy with Families. Therapeutic Approaches and Theoretical Perspectives*. Jessica Kingsley
- Lee, C. A. (2011) *Improvising in Styles: a Workbook for Music Therapists, Educators, and Musicians*. Barcelona Publishers.
- Lee, H. & Adams, T. (2011). *Creative approaches in dementia care / edited by Hilary Lee and Trevor Adams*. Palgrave Macmillan.
- McFerran, K. (2010) *Adolescents, Music and Music Therapy*. Jessica Kingsley

Ott, Pamela (2011). Music for Special Kids : Musical Activities, Songs, Instruments and Resources. Jessica Kingsley Publishers.

Priestley, M. (2012). Music Therapy in Action. Barcelona Publishers.

Ramey, M. (2011). Group Music Activities for Adults with Intellectual and Developmental Disabilities. Jessica Kingsley

Stige, B. & Ridder, H. M. (red) (2016). Musikterapi og eldrehelse. Universitetsforlaget.

Wigram, T. (1996). Becoming Clients - Role Playing a Clinical Situation as an Experiential Technique in the Training of Advanced Level Music Therapy Students . In: Inge Nygaard Pedersen & Lars Ole Bonde (eds.): Music Therapy within Multi-Disciplinary Teams. Proceedings of the 3rd European Music Therapy Conference. Aalborg Universitetsforlag.

Wigram, T. (2004) Improvisation. Jessica Kingsley.

Wigram, T. & de Backer, J. (1999) Clinical Applications of Music Therapy in Psychiatry. Jessica Kingsley

Wigram & de Backer, J. (1999) Clinical Applications of Music Therapy in Developmental Disability, Paediatrics, and Neurology. Jessica Kingsley

Wigram, T., Pedersen, I.N., & Bonde, L. O. (2002). A comprehensive guide to Music Therapy. Jessica Kingsley.

Godkendt i Studienævnet for Kunst, Sundhed og Teknologi, december 2023